

ДЕТСКА ГРАДИНА „ДРУЖБА“

гр. Пловдив, ул. „Атон“ № 1 тел. 0884 202499

E-mail: drujba@dg.plovdiv.bg

Утвърдил:

Директор: Силвия Атанасова

МОДЕЛ ЗА РАБОТА
С РОДИТЕЛИ И ДЕЦА ОТ ПЪРВА ГРУПА В
ПЕРИОДА НА АДАПТАЦИЯ НА ДЕЦАТА ОТ
СЕМЕЙНА СРЕДА КЪМ УСЛОВИЯТА НА
ДЕТСКА ГРАДИНА
В ДГ „ДРУЖБА“
С ВТОРИ АДРЕС УЛ. „ПЕПЕЛАША“8
ЗА УЧЕБНАТА 2025/2026г.

Настоящият план е приет с решение на Педагогическия съвет - Протокол № 12/11.09.2025г.
Утвърден със заповед на директора № РД-09-35/15.09.2025г.

I. Въведение

Уважаеми родители, добре дошли в семейството на ДГ „Дружба“! Стратегията на нашата институция е да бъде качествена и креативна общност за развитие на личността и таланта на всяко дете. Принципите, които следваме при взаимодействие със семейството са: взаимно опознаване; принцип на конформизъм или сътрудничество; последователност и системност на общите усилия, уважение, толерантност, доброжелателност и откритост. Проблемът за бързата адаптация редовно се дискутира в обществото, като един от значимите периоди в живота на детето.

Детската градина е нов период в живота на детето. За него това е преди всичко, първи опит на колективното общуване. Новата обстановка, непознатите хора не всяко дете приема изведнъж и без проблем. Семейството и детската градина са две от най-важните институции за социализация на децата. Детската градина е първата степен в образователната система и се грижи за възпитанието, образованието и социализацията на децата. Адаптацията към детската градина е труден процес и за децата, и за възрастните около тях. Адаптирането е строго индивидуален процес за всяко дете и за неговите родители. В този момент, от решаващо значение са реакциите на трите взаимодействащи страни- педагози, родители и дете. Успешното адаптиране на детето предполага всички фактори в образователния процес, да се включат активно и да подпомогнат този процес, съвсем целенасочено за всяко дете и зависи от компетентността, както на учителите, така и на родителите, отговорни да възпитават подрастващите деца.

В периода на адаптация в детето се формират нови умения и навици. Рязкото преминаване към новото помещение, новите играчки, новите хора, новите правила в живота му – това е и емоционален, и информационен стрес, чийто проявления в детето са разнообразни: отказ от храна, сън, затваряне в себе си, плач. Могат ли да се избегнат тези неприятни преживявания? Как да се помогне на семейството да се справи с новата ситуация?

Предложеният Модел на работа със семейството е адаптивна програма към условията на детската градина за тригодишните деца, отчитаща психологическите, физиологическите и социалните особености на децата в тази възраст, представлява сам по себе си модел на взаимодействие между детската градина и семейството в този не лесен за детето период.

Адаптацията към детската градина е процес на взаимодействие на детето или детската група с нова социална среда. **Терминът „adapt“** има латински произход и означава състояние на равновесие между личността и средата. Тръгването на детска градина е едно изключително събитие за малкото дете, защото е свързано именно с попадане в нова среда-материална, социална, обществена и природна. Запознават се с връстници и възрастни, налага им се да вършат нови дейности, в рамките на режима в детската градина. Често адаптирането на подрастващите към новите условия на социално съществуване е придружено от напрежение както сред родителите, така и в поведенческите реакции на детето.

II. Проблеми и особености на адаптацията на детето условията на образователната институция

Детето пристига за първи път в детската градина. Адаптацията му в новите условия протичат често доста болезнено. Започва сериозна промяна на всички негови представи и отношения с хората, влезли в неговия свят. В периода на адаптация в детето се формират нови умения и навици. Рязкото преминаване към новото помещение, новите играчки, новите хора, новите правила в живота му – това е и емоционален, информационен стрес. Тази рязка смяна на условията може да бъде съпроводена с повишаване на тревожността у детето, понижаване на речевата активност, игровата активност и често дава отражение на неговото здраве. Чести проявления в детето са : отказ от храна, сън, затваряне в себе си, плач.

Проблемът на адаптацията е основен проблем в живота на три- и четири- годишното дете. Преди всичко проблема в адаптацията е свързан с несъответствие с особеностите на новите изисквания и характеристиката на детската група по различни показатели - ниво на развитие в познавателната сфера, изоставане при формирането на хигиенни навици, умения за самообслужване, установения дневен режим и др. Тук намира своето място и попадане в ситуации на несъответствия при храненето в ДГ, което се различава от храненето на детето в домашни условия.

III. Етапи на адаптацията към детската градина.

Адаптацията протича в няколко фази, от които **подготвителната** е най-важна. След нея настъпва **начална фаза** на относително привикване към условията на детската градина и **завършващата фаза** е последна, когато адаптационните процеси са приключили и детето отива на детска градина с желание. За всяко дете тези етапи протичат индивидуално, в зависимост от неговите индивидуални черти, възрастови особености, уменията му да реагира положително на промени, модела на семейно възпитание и модела на възпитание в детската градина.

- 1. Подготвителна фаза:** Започва поне два месеца , преди постъпването в ДГ и протича главно в семейството. В този период между ДГ и семейството е необходимо да бъдат извършени следните дейности:
 - Да бъде проведена родителска среща за запознаване на родителите със средата, екипа и правилата на ДГ;
 - Родителите да бъдат запознати с модела на адаптация на децата към ДГ, който е неразделна част от правилника на дейността на ДГ и да им бъдат разяснени правата и задълженията при постъпване в ДГ;
 - С цел изграждане на доверителна връзка на родителите с екипа, могат да се проведат неформални срещи , инициирани от родителите (с предварителна уговорка). На тях родителят да запознае екипа със спецификите на детето си.
 - Да бъдат дадени препоръки към родителите за по- успешна адаптация на детето;
 - Преди началото на учебната година, с цел запознаване на детето с детското заведение, обстановката в групата и екипа, да бъде организирано посещение на родителите с децата.
- 2. Начална фаза на адаптация:** Обхваща първите 15-20 дни на детето в детската градина. Най- сложното реструктуриране на организма и психиката на детето се случва в началната фаза на адаптация. Определящи за тази фаза са емоциите, чувствата на детето и отношението на възрастните.

Степени на адаптация

Лека степен: До 20 дни от пребиваването на детето в детската градина то спи, храни се, не се отказва от контакти с връстници и възрастни, само търси контакт.

Средна степен: Поведенческите реакции се възстановяват към 30-я ден от първото посещение в детската градина. Нервно-психическото развитие леко се забавя, понижавасе речевата активност.

Тежка степен: Поведенческите реакции се възстановяват към 60-я ден от първото посещение в детската градина. Нервно-психическото развитие леко се забавя, понижавасе речевата активност.

За да се избегнат усложнения в начална фаза на адаптация е необходим постепенен преход на детето от семейството към предучилищната образователна институция. Важно е да

е налице професионално - координирано и обмислено взаимодействие между екипа на ДГ, родителите, които съвместно да създадат благоприятен климат в предучилищната институция. Моделът, който предлагаме е алтернативен ключ към оптимално кратък курс на адаптация на малките деца към детската градина. Ако родителите и служителите на предучилищната образователна институция обединят усилията си и осигурят на детето основните потребности от доброжелателно внимание, защита, емоционален комфорт, интересен и наситен с разнообразни дейности живот в детската градина и у дома, тогава можем да кажем с увереност, че промяната в живота на детето е за негово добро.

3. Завършваща фаза:

Краят на адаптационния период идва, когато:

- Детето се храни с апетит;
- Бързо заспива;
- Общува емоционално с околните;
- Играе;
- Детето се разделя самостоятелно и в добро настроение с родителя /възрастните/;
- По време на престоя в детската градина детето е спокойно. Може често да задава въпроси „кога и дали“ ще го вземат, но това са въпроси, с които то очаква да бъде потвърдена неговата сигурност;
- По време на занимания и игри разказва спокойно за своите родители;
- При тръгване от детската градина разказва с удоволствие какво се е случило там.

IV. Препоръки към родителите на детето:

Предварителна Подготовка за раздяла с родителя вкъщи :

- ✓ Трябва предварително да подготвите детето за мисълта за детска градина. Може да му се говори за това, че отива на ДГ, а родителите-на работа. От сайта на ДГ „Дружба“се запознайте с информацията за детското заведение, вътрешни документи, както и със снимковия материал; може да се разходите до ДГ, подробно да разкажете за редав нея, за обстановката. Детето трябва да е запознато с това, което го очаква. Накарайте го да разбере, че вие ще се чувствате горди, че то вече е голямо и ходи надетска градина.
- ✓ Постарайте се детето да бъде в спокойна обстановка, без никакви конфликти. Говорете му ласкаво и нежно, по-често го прегръщайте. Не забравяйте да го хвалите за всичко постигнато. То се нуждае от вашата постоянна подкрепа.
- ✓ Оставайте детето за няколко часа с друг близък човек или се възползвайте от услугите на детски центрове. Първоначално присъствайте на игрите и заниманията му, постепенно излизайте за половин-един час, докато то свикне с факта, че дори и да ви няма за известно време, бързо ще се върнете и никога няма да го изоставите.
- ✓ Най-добрият начин да обясните на детето си новата среда е чрез ролеви игри - те могат чудесно да го подготвят за градина.
- ✓ Преди постъпването си в детската градина, детето трябва да има изградена самостоятелност, а също и определена самодисциплина, за да свикне бързо и безпроблемно с установения ред и дневен режим в детското заведение.
- ✓ Родителите да се запознаят с менюто и новия рецептурник. Добре е два- три месеца в домашни условия да се следва дневния режим и храненето в детската градина.
- ✓ Добре е да си създадете модел на раздяла - Ритуалът ще направи родителя по-уверен и тази увереност ще се предава и на детето.

- ✓ Общувайте непрекъснато. Опитвайте разговорите Ви в никакъв случай да не са наравоучителни, а приятни приятелски диалози.
- ✓ Ако сте му обещали нещо, задължително го изпълнете! Така ще го научите на отговорност и да държи на думите си. Ако не изпълните обещанието си, следващия път методът Ви няма да работи.

Препоръки по време на началната фаза на адаптация, а и след това:

- ✓ Спокойният родител води до себе си спокойно дете. Желателно е сутрин то да бъде водено от родителя, който е готов да се раздели с него нежно, спокойно, но твърдо и бързо, без да удължава момента. Ако детето трудно се разделя с майката, нека бъде водено от бащата или друг близък. Вдъхнете на детето увереност, че скоро ще го вземете и отново ще бъдете заедно.
- ✓ При много тревожни деца, целодневния престой за детето в период на адаптация може да се съкрати в първия месец. /По договаряне с родителите/
- ✓ Добре е родителите и децата да познават хигиенните и поведенчески правила за живот в детската група, за да се осигури дисциплина, здраве и безопасност за всички. Уеднаквете по възможност правилата с тези в ДГ. По този начин децата ще се чувстват по сигурни и спокойни.
- ✓ Когато го вземете вкъщи, внимателно го разпитайте как е било в градината, старайки се да вникнете в неговите проблеми. За Вас може да изглеждат незначителни, но за него са важни. Нека Ви разкаже своите страхове и тревоги. Детето трябва да усеща непрекъснато, че вие се грижите за него, макар и да не сте там.
- ✓ Използвайте всяка възможност да разговаряте с учителите. Питайте ги не само как е минал денят на детето, но споделете и какво сте правили у дома..
- ✓ Посещавайте родителските срещи. Срещите се правят, за да си поговорите с учителките и с другите родители и да вземате общи решения. Колкото по-открити и ясни са взаимоотношенията между вас, толкова по-спокойни ще са децата.
- ✓ Включвайте се, колкото Ви е възможно в живота на групата и мероприятията на детската градина.
- ✓ Напълно неудачни за използване от възрастните са:
 - упреците към детето, поради незавършен процес на адаптиране;
 - наказанията и насилието върху детето, което тъгува, плаче или е агресивно, поради незавършен процес на адаптиране;
 - лъжата на възрастните при раздяла, /например „Влез вътре, аз отивам до ... и ще се върна“; „Ще те взема след малко“ и др./

V. Цел на модела за адаптация

1. Създаване на благоприятни условия на пълноценното физическо и психическо развитие, емоционалното благополучие и социална адаптация на детето към условията на детска градина, необходими за личностното му развитие.
2. Повишаване на информираността и педагогическата компетентност на родители, учители и деца за участие в живота на групата и детската градина.
3. Утвърждаване на единен подход при отглеждането на децата и създаване на условия за безболезнена адаптация към детската градина.

VI. Задачи

1. Информирание на родители по въпроси на ранното детско развитие и предоставяне на професионална помощ относно приспособяването и развитието на децата в детската градина.
2. Приобщаване на семейството към живота на децата в ДГ „Дружба“- запознаване с правилници, дневен режим, организация на дейността, методите за ефективно взаимодействие с деца на 3 години.
3. Разработване на комплекс от мерки и дейности за повишаване на адаптивните възможности на децата от предучилищна възраст.

VII. Форми на взаимодействие със семейството:

- Родителски срещи.
- Индивидуални срещи на родителите и децата с учителите в групата.
- Анкети. Данните от които помагат учителите да планират подходяща консултация и мерки за действие.
- Консултация.
- Информация на таблото на групата.
- Информация за дейностите и ежедневието на децата в ДГ в установените електронни приложения за комуникация с родителите.
- Включване на родителите в дейностите на групата.

VIII. План на дейностите:

Дейност	срок
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Предварителна родителска среща: - запознаване на родителите със средата, екипа и правилата на детската градина; - разясняване на правата и задълженията на родителите при постъпване на детето в детска градина; - запознаване с модела и даване на препоръки за по-успешна адаптация на детето в детската градина; 	м. юни
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Предоставяне на препоръки за родителите и подпомагане със с-ма от игри преди постъпване на детето в ДГ ❖ Запознаване с ДГ: - с цел по-бързата и безболезнена адаптация на децата да се организират посещения на родителите с децата в групата; - провеждане на индивидуални разговори с екипа на групата 	м. септември 1-14.09.
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Оформяне на информационно табло за родителите; ❖ Провеждане на родителска среща за: - Запознаване с ПДДГ; - Образователната програмна с-ма, дневен режим, правила, пропускателен режим и др; ❖ Запознаване с правилата на групата ❖ Запознаване с графика на екипа за индивидуални срещи и консултации; ❖ Посещения-осигуряване на възможност на родители да участват в адаптацията на децата , включвайки се в дейности от дневния режим по предварително изготвен график и по тяхно желание; ❖ Създаване на фейсбук рубрика за полезна информация; 	м. септември 15-30.09. За периода на адаптация целогодишно

<ul style="list-style-type: none"> ❖ Анкета - за степента на адаптация на децата; - препоръки от страна на родителите ❖ Създаване на рамка / модел за редовно информиране за адаптацията и постиженията на децата 	м. октомври
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Играй с мен- предоставяне на възможност на родители да организират и проведат игри с децата на открито (по предварителна уговорка и график) ❖ Ние сме едно семейство – съвместна инициатива на учители и родители (съобразено с плана за работа с родители) 	м. ноември- до м.май м. ноември
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Коледни вълшебства- осигуряване на възможност на участие на родителите в живота на групата 	м. декември
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Среща с психолог- при желание от родителите 	м. февруари
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Професията на моя родител; ❖ Творческа работилница; ❖ Разкажи ми приказка 	целогодишно

Система от игри преди постъпване и при постъпване в детската градина:

Игровата система премахва неудобството и сковаността, свързана с приобщаване към нови условия. Тя е особено подходяща при срамежливи деца, развива артистичността, създава усещане за близост, развива умения за следване на прости инструкции.

1. „Ритуал за раздяла“

Играта представлява ритуал за безболезнена раздяла. Може да се въведе преди тръгване на детска градина. „Дай пет“, прегръдка и целувка, тайна дума, вълшебна раздяла и др. , които ще подготвят вашия малчуган за предстоящата раздяла. Ритуалът се въвежда с израза „Довиждане! До после!“ казана по интересен и забавен начин от родителя и детето. При всяка раздяла, детето изгражда връзка, че няма да ви вижда за определен период, но ще се върнете.

2. „Детска градина“

Сюжетно - ролева игра, която по интересен начин ще научи детето да пресъздава характерни за детската градина дейности - играйте гимнастика, заедно научете кратко стихче, наредете за публика играчки и рецитирайте, пейте песничка, оцветявайте, мийте си ръцете, сервирайте - отсервирайте, четете книжка с приказки, постройте висока кула, подредете автопарк, а послесе измийте и се подгответе за обяд, за почивка . Отбележете пред вашето дете, че подобни дейности ще прави и в детската градина.

Примерна история за детската градина: Имало едно време една ДГ „Дружба“. Всяка сутрин родителите водели своето дете тук, за да правят интересни неща - да играе, да пее, да се грижи за куклите. Всеки ден децата играели гимнастика, миели се, хранели се, играели, пеели. В детската градина винаги имало учители, които да се грижат за децата, така че никога да не остават сами. Когато сутрин някое дете идвало в детската градина, учителят го посрещал с голяма усмивка. Докато децата играят в детската градина, родителите ходели на работа.“

3. „Довиждане! До после!“

Всеки път, когато напускате стаята, за да свършите домакинските си задължения, казвайте на детето: „Довиждане! До после!“ Насърчавайте детето да ви отговори. Обяснете, че когато кажете „довиждане“ ще отсъствате, но ще се върнете отново. След като се върнете поздравете детето: „Здравей! Подай ми ръка!“ Постепенно увеличавайте интервала на раздяла. Постепенно детето ще приеме думите ви и ще разбере, че „после“ вие се връщате всеки път. Така няма да се страхува, когато в първите дни се разделяте.

4. „Да се запознаем“

Поканете детето при вас и му предложете нова игра. Седнете на пода - поканете членове на семейството или наредете играчки. Вземете една топка и я подайте на детето като се представите: „Приятно ми е! Аз съм...“. Настоявайте детето да назове името си. После детето трябва да направи същото. После игровото съдържание може да се разшири: „Аз съм Петър и обичам сладолед!“, „Кръстен съм на баба, на тати!“ , „Не обичам...“. В играта може да въведете характерни жестове- напр. докосване на лакти, подаване на ръка.

5. „Подай ми това“

Ако искате да развиете умение на детето да отговаря на молба и да споделя с другите играйте тази игра. Обяснете на детето, че децата, които не знаят как да си поискат играчка, често я дърпат от ръцете на другите, но това не е хубаво. Хубаво е, ако държиш играчка, която някой те помоли да види-да му я дадеш за малко. После детето ще я върне. Съберете набор от предмети или играчки. Вземете играчка и помолете детето да каже: „Здравей! Моля, подай ми тази играчка!/този молив, топка, шнола, кърпичка и др/“ Родителят- партньор я разглежда и я връща на детето.

Добре е да се отиграва и друга ситуация- друго дете взема играчка и не я връща. „Аз играя с това! Правилото е щом е мое - да го върнеш!“

6. „Едно на теб, едно на мен“

Играта изгражда умение за споделяне на вещи и играчки. В детската градина играчките са общи и е добре детето да изчаква, да споделя играчките си . Дайте личен пример-Искаш ли да споделим дивана, купата с череши, играчки!

Споделяме така: Едно на теб, на мен, на тати, на куклата. Така всеки ще има. Много мило от твоя страна, че сподели камиончето с мен!

Настоящата програма е неразделна част от Правилника за дейността на ДГ „Дружба“ и е отворена към промени!